

156. sz. Ajánlás

a munkavállalóknak a munkahelyi levegőszennyeződés, a zaj és rezgés által okozott foglalkozási veszélyek elleni védelméről

Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1977. június 1-én hatvanharmadik ülészakára ült össze,

Hivatkozva a hatályos nemzetközi munkaügyi Egyezmények és Ajánlások idevonatkozó pontjaira,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a munkakörnyezetben légszennyeződés, zaj és rezgés által okozott foglalkozási veszélyek kapcsán, - amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat a munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezményt kiegészítő Ajánlásként adja közre,

a mai napon, 1977. június 20-án, elfogadja az alábbi Ajánlást, amely „A munkakörnyezetről (levegőszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Ajánlás” néven idézhető:

I. HATÁLY

1. (1) A munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezmény és a jelen Ajánlás rendelkezéseit a gazdasági tevékenység minden ágazatára a lehető legkiterjedtebb mértékben kell alkalmazni.

(2) Intézkedéseket kell tenni az önfoglalkoztatók számára történő, a munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezmény és a jelen Ajánlás által előírt védelemmel azonos védelem biztosítása érdekében.

II. MEGELŐZŐ ÉS VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

2. (1) Az illetékes hatóságnak kell előírnia a légszennyeződés, zaj és rezgés megfigyelésének jellegét, gyakoriságát és egyéb feltételeit a munkahelyen, és azt a munkaadó felelősségére foganatosítani kell.

(2) A munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezmény 8. cikkében írt határértékeknek való kitettség vonatkozásában a munkahelyen külön megfigyelést kell biztosítani, ha gépeket vagy berendezéseket először helyeznek üzembe, vagy jelentékenyen módosítanak, vagy ha új eljárásokat vezetnek be.

3. A munkaadó kötelessége legyen a munkahelyeken a légszennyeződését, a zajt és a rezgést megfigyelő készülékek felügyelete, karbantartása és hitelesítése.

4. A munkavállalók és/vagy képviselőik, valamint a felügyelő szervek számára hozzáférhetővé kell tenni a munkakörnyezet megfigyeléséről felvett jegyzőkönyveket,

továbbá a használt készülékek és felszerelések ellenőrzéséről, karbantartásáról és hitelesítéséről készített feljegyzéseket.

5. Az egészségre ártalmas vagy egyébként veszélyes anyagok, melyek a munkahelyen a levegőben továbbterjedhetnek, kevésbé ártalmas vagy ártalmatlan anyagokkal helyettesítendőek, amennyire ez csak lehetséges.

6. Azok az eljárások, melyek a munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezmény 3. cikkében meghatározott levegőszennyezéssel, zajjal vagy rezgéssel járnak, amennyire ez csak lehetséges, olyan eljárásokkal helyettesítendőek, amelyek kevesebb légszennyeződést, zajt vagy rezgést okoznak, vagy pedig egyáltalán nem okoznak légszennyeződést, zajt és rezgést.

7. Az illetékes hatóság határozza meg azokat az anyagokat, amelyeknek a munkahelyen történő gyártása, forgalomba hozatala vagy felhasználása tilos, vagy a megelőzésre és védekezésre előírandó különleges intézkedések megkövetelése mellett külön engedélytől függ.

8. (1) Megfelelő esetekben az illetékes hatóság a légszennyeződés, a zaj és a rezgés tekintetében a gépekre és berendezésekre állapítsa meg a kisugárzás norma-szintjét.

(2) Ezeket a normákat célszerűség szerint a következőképpen kell elérni:

- (a) tervezéssel, vagy
- (b) beépített berendezéssel, vagy
- (c) a beszereléskor fogatosított intézkedésekkel.

(3) Az ezen normák betartásának kötelezettsége vagy a gyártót terheli, vagy azt, aki a gépeket vagy berendezést üzembe helyezi.

9. Olyan gépeknek és berendezéseknek a gyártásához, felszereléséhez vagy felhasználásához, amelyek a legújabb műszaki ismeretek figyelembevételével jelen Ajánlás 8. bekezdésében meghatározott követelményeknek nem felel meg, megfelelő más műszaki vagy kezelési módot megkövetelő illetékes hatóság engedélyre van szükség.

10. A jelen Ajánlás 8. és 9. bekezdéseiben írt rendelkezések nem mentesíthetik a munkaadót a munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezmény 9. cikkének (b) albekezdése alapján az illetékes hatóság - ha ez helyesnek látszik - a munkaadók és munkavállalók szervezeteivel történő konzultáció után írja elő vagy szorgalmazza a légszennyeződésnek, zajnak és rezgésnek való kitettség időtartamának a megrövidítését, megfelelő munkaszervezés vagy munkabeosztás útján, ideértve a munkaidő bérveszteség nélkül való csökkentését is.

11. A munkaadó gondoskodik arról, hogy gépeket és berendezéseket rendszeresen ellenőrizik és karbantartják káros anyagok kibocsátása, por, zaj és rezgés szempontjából.

12. Az illetékes hatóság, ha a munkavállalók egészségének védelme megköveteli, hozzon létre eljárást a munkavállalók személyes védőeszközeinek jóváhagyására.

13. A munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezmény 9. cikkének (b) pontja szerint az illetékes hatóság, ahol ez helyénvaló, a munkaadói és munkavállalói szervezetekkel folytatott konzultáció eredményeképpen oldja meg, illetőleg bátorítsa a kockázat, illetve kitettség csökkentését a munkaszervezés megfelelő rendszereinek alkalmazásával vagy célszerű időbeosztással, adott esetben beleértve a munkaidőnek a bérveszteséggel nem járó csökkentését is.

14. A munkahelyi légszennyeződés, a zaj és a rezgés megelőzésére és korlátozására vonatkozó rendelkezések előírásainál az illetékes hatóság vegye figyelembe a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal által legújabban összeállított gyakorlati útmutatások gyűjteményét vagy útmutatóját és azon szakértői ülések döntéseit, amelyeket a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal hívhat egybe, valamint egyéb illetékes testületek tájékoztatásait.

15. A légszennyeződésnek, a zajnak és a rezgéseknek a munkahelyen való megelőzésére és korlátozására vonatkozó rendelkezések előírásánál az illetékes hatóság vegye figyelembe az összefüggést a munkakörnyezet védelme és környezetünk általános védelme között.

III. A MUNKAVÁLLALÓK EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA

16. (1) A munkakörnyezetről (légszennyezés, zaj és rezgés) szóló 1977. évi Egyezmény 11. cikkében az egészségi állapotra előírt ellenőrzés az illetékes hatóság által meghatározott feltételek mellett magában kell, hogy foglalja:

- (a) az előzetes alkalmassági orvosi vizsgálatot,
- (b) a megfelelő időközökben végzendő időszakos vizsgálatokat,
- (c) a biológiai és más természetű vizsgálatokat és tesztek, melyekre szükség lehet az érintett munkavállaló (légszennyeződésnek, zajnak és rezgésnek) való kitettség foka ellenőrzése és egészségi állapotának felülvizsgálata végett,
- (d) orvosi vizsgálatokat, biológiai vagy más vizsgálatokat a beosztás megszűnése után, amelyeket, amennyiben orvosi szempontból indokoltnak látszik, a munkavállalók jogosultak rendszeresen és huzamosabb időn át igényelni.

(2) Az illetékes hatóság írja elő, hogy ezen vizsgálatok és tesztek eredményeit közölni kell a munkavállalóval és kívánsága esetén kezelőorvosával.

17. A 16. bekezdésben megkövetelt orvosi vizsgálatok munkaidő alatt kell, hogy történjenek, és semmilyen költséggel sem járhatnak a munkavállalóra.

18. (1) Az illetékes hatóság a jelen Ajánlás 16. bekezdésében megfelelően nyert orvosi adatokról fektessen fel nyilvántartást és szabályozza, hogy milyen módon kell azt vezetni. Intézkedéseket kell tenni ezen adatoknak megfelelő ideig történő megőrzésre, annak érdekében, hogy azok járványügyi vagy más kutatások céljára rendelkezésre álljanak figyelemmel arra, hogy a személyek azonosítása csak az illetékes hatóság részéről legyen lehetséges.

(2) A feljegyzések tartalmazzanak az illetékes hatóság által meghatározott mértékben adatokat arról, hogy a munkavállaló a munkahelyen milyen mértékben van kitéve légszennyeződésnek, zajnak és rezgésnek.

19. Ha a munkavállaló olyan beosztásban marad, amely légszennyeződésnek, zajnak vagy rezgésnek van kitéve, és az orvos eltanácsolja, a nemzeti gyakorlatnak és körülményeknek megfelelően mindent meg kell tenni más, megfelelő munkára való áthelyezésére és előző keresetének társadalombiztosítási járadék útján vagy egyéb módon történő megtartására.

20. Jelen Ajánlás végrehajtása során a munkavállalóknak a társadalombiztosításból származó jogai nem szenvedhetnek sérelmet.

IV. KÉPZÉS, TÁJÉKOZTATÁS ÉS KUTATÁS

21. (1) Az illetékes hatóság tegyen intézkedéseket a munkahelyi légszennyeződés, zaj és rezgés okozta meglévő és lehetséges foglalkozási ártalmak megelőzésében és ellenőrzésében, valamint e veszélyek elleni védekezésben érintett valamennyi személy képzésének és tájékoztatásának elősegítésére.

(2) A munkaadónak előzetesen tájékoztatnia kell a vállalat munkavállalóinak képviselőit és ki kell kérnie szakvéleményüket azokról a tervekről, intézkedésekről és döntésekről, amelyek a munkahelyen a munkavállalók egészségére légszennyeződéssel, zajjal és rezgéssel kapcsolatosan káros következményekkel járhatnak.

(3) Olyan munkára való beosztás előtt, amelyről feltehető, hogy légszennyeződés, zaj vagy rezgés okozta ártalmaknak való kitettséggel jár, a munkaadó köteles tájékoztatni a munkavállalókat a veszélyekről, a munkavédelmi rendelkezésekről, valamint az orvosi segítség igénybevételeének lehetőségéről.

22. (1) Az illetékes hatóság a munkaadók és munkavállalók szervezeteivel szoros együttműködésben mozdítsa elő, segítse és ösztönözze a kutatásokat a munkahelyi légszennyeződés, zaj és rezgés okozta ártalmainak megelőzésére és korlátozására, adott esetben nemzetközi és országos szervezetek közreműködésével is.

(2) Az ilyen kutatások céljairól és eredményeiről minden érintettet tájékoztatni kell.

23. A munkaadók és munkavállalók szervezetei tegyenek konkrét intézkedéseket olyan képzési és tájékoztatási tervek megvalósítása érdekében, amelyek a munkahelyi légszennyeződés, zaj és rezgés okozta meglévő és lehetséges foglalkozási ártalmak megelőzésére és korlátozására, valamint ezen veszélyek elleni védekezésre vonatkoznak.

24. A munkavállalók képviselőinek az üzemeken belül könnyítéseket és megfelelő időt kell adni arra, hogy bérveszteség nélkül aktív szerepet tölthessenek be a munkahelyi légszennyeződés, zaj és rezgés okozta foglalkozási ártalmak megelőzésében és ellenőrzésében, valamint az azok elleni védekezésben. Ennek a célnak az érdekében legyen joguk az általuk választott, elismert szakértők segítségét igénybe venni.

25. Meg kell tenni a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az egészségre esetleg ártalmas vagy egyébként veszélyes anyagoknak a munkahelyen történő felhasználásával kapcsolatosan megfelelő tájékoztatás álljon rendelkezésre:

- (a) az anyagra vonatkozó minden lényeges vizsgálat eredményeiről,
- (b) azon megkívánt feltételekről, amelyek biztosítják, hogy az anyag szakszerű felhasználás esetén nem jelent veszélyt a munkavállalók egészségére.

V. VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

26. Minden tagállam törekedjen:

- (a) törvények vagy más szabályozás útján, avagy a hazai gyakorlatnak és körülményeknek megfelelő más módon fogantatosítani a jelen Ajánlás végrehajtásához szükséges intézkedéseket, ideértve a megfelelő büntető rendelkezéseket is,

- (b) gondoskodni a megfelelő felügyeleti szolgálatról jelen Ajánlásban foglalt rendelkezések alkalmazásának ellenőrzésére avagy meggyőződni arról, hogy a megfelelő ellenőrzés biztosítva van-e,
- (c) mindezt a hazai feltételek között lehetséges leggyorsabb ütemben kell megtenni.

27. Jelen Ajánlás rendelkezéseinek végrehajtásánál az illetékes hatóság az érintett munkaadók és munkavállalók legrepresentatívabb szervezeteivel, valamint adott esetben a gyártók, szállítók és importőrök szervezeteivel való tanácskozás után járjon el.

28. (1) Jelen Ajánlás azon rendelkezései, amelyek a jóváhagyott normáknak megfelelő gépek és felszerelések tervrajzaira, gyártására és berendezéseire vonatkoznak, az újonnan gyártott gépekre és felszerelésekre is azonnal alkalmazandók.

(2) Az illetékes hatóság jellegük figyelembevételével a lehető leghamarabb állapítson meg határidőt a meglévő gépek és felszerelések módosítására.